

Alejandro Cao de Benós. Ipar Korean mendebaldeko ahotsa

DANI BLANCO

Ipar Korearentzat lan egiten duen mendebaldar bakarra da Alejandro Cao de Benós (1974, Tarragona). Zehazki, Nazioarteko Harreman Kulturaletarako Delegatu Berezia. Anguitaren buruzagitzapeko Ezker Batuan militatu zuen gaztetan eta orain Koreako Lanaren Alderdiko kide da. Edonork ezin du jantzi bihotzean iltzatua daraman intsignia, bandera gorria Kim Il Sung eta Kim Jong Il lider zenduen erretratuekin, herriarentzat egindako lanaren kondekorazioa baita.

“Kapitalismoari ‘oihana’ deitzen diogu: jendeak jendea jaten duen lekua”

Oier Aranzabal
@zerdionk

Korear aita

“Nire lehen korear aita Koreako delegatua zen Madrilén, Espainiarekin harreman diplomatikorik ez zegoenean. Orain ministroa da errepublikan. Gaztetxo nintzela korearren filosofiak zur eta lur utzi ninduen eta filosofia hori herrialde osora orokortu daiteke. Oro konpartitzea, denok batera helburua erdiesteko”.

Ipar Korea herrialde zeharo itxia da, bizi duen egoera medio. Herrialdea inoiz zabalduko da?

Korea beti dago munduko beste herrialdeekin hartu-emanak izateko prest. Bere duintasuna eta subiranotasuna babesteko asmoz dago itxia eta ez beste herriak ez ezagutzeko edo harremanik ez izateko. Gutxika-gutxika, jendea geroz eta gehiago hurbiltzen zaigu eta aldaketarik izango da zentzu horretan. Gertatzen da jendeak “aldaketa” edo “irekitze” kontzeptuak askotan kapitalismora bihurtzearen esanahiarekin darabiltzala. Hori ez da nehoiz gertatuko. Nik uste, gehiago da mendebaldeko Koreara hurbiltzen auzartzen ez dena, kontrakoa baino.

Nazioarteko Harreman Kulturaletarako ordezkaria zara eta Korea AEBekin gerran dago ofizialki. Beldurrik sentitu duzu inoiz?

Nire posizioak arazo mordoa ekarri dit, noski. Hainbeste dira Korearen inguruan hedatu diren gezurrak, ezen herrialdearekin lotzen den edozeren edo edonoren izena zikindua geratzen baiten. Arazoak

izan ditut txikitako lagun askorekin, uste baitzuten giltzaperatuko zituztela nire lagun izate hutsagatik. Hiru lantokitatik bota naute nire ideiegatik. Sistemaren alde-tik sekulako presioa jasaten dut gainera, etengabe miatzen dituzte nire fardelak aireportuetan. Baina beldurra ez dut sekula sentitu. Izua aldean, hobe duzu ideien borroka alde batera uztea. Munduan beste inork lortu ez duen posizioa iritsi banaiz, beldurrik izan ez dudalako da.

Bi estatutan banatutako nazioa izanik bateratzea da Korearen helburu nagusietarik bat. Zer egoeratan da balizko bateratze hori?

Orain oso zaila da bateratzea. 2000tik 2007ra hainbat akordio sinatu ziren, bi sistema izango lituzkeen errepublika konfederala ardatz. Korearren gehiengoaren babesarekin. Ideologiekiko errespetutik abiatuta, gainontzeko guztian kolaboratzeko konpromisoa sinatu zen. Tamalez, Park Geun-hye, Park Chung-hee diktadorearen alabak, hori guztia suntsitu du. Azkena Kaesong industriale partekatua inork ez du, duela hiru hilabete inguru,

milaka iparraldeko zein hegoaldeko korearri lana ematen zion proiektua.

Banaketak, mugak eta batez ere gerrak eragin zuzena izan du kultura korearrean. Nolako bilakaera eduki du bi estatuetan?

Iparraldean berezko kultura mantentzen da, atzerriko eraginik ez duena. Hegoaldean aldiz, AEBetako kulturak sekulako eragina izan du. K-Popa (Korean Pop) da nagusi: estatubatuar poparen bertsio bat, baina ekialdeko aurpegiekin, eta Seulek duen adierazpen kultural famatuena *break dance*-a da. Atera kontuak. Gazteek amerikar kulturaz den -dena dakite eta aldiz, korear kulturaz deus ez. Hizkuntza ere apurka galtzen ari dira, eta hori lazgarria da nazioarentzat. Hala ere, sinisten dugu oraindik batasuna posible dela.

Korearrak zer daki mendebaldeko kulturaz?

Ezagutzen dute On Kixote, eta Espainiako gudu zibila. Baina, batez ere, badaki nolakoa den "oihana". Guk kapitalismoari "oihana" deitzen diogu, "jendeak jendea jaten duen lekua". Korearrak Madrilera ekarri ditudanean, beldurtu egin izan dira. *Shock* bat da haientzat, ikusten baitute guztiagatik ordaindu beharra dagoea. Baita komunera joateko ere.

Korea bisitatzeko kazetari eta turistek etengabe gidari bat dute aldamenean. Gobernuak izugarritzko kontrola ezartzen du kanpotarrekiko. Zergatik?

Bai, hala da. Guretzat Korea gure etxea da. Familia bat gara. Prostituziorik eta drogarik gabeko herrialdea da eta ez dugu halako arazoak etxean sartzerik nahi. Atzeritarrak gidari batekin doaz beti, ez baitakigu zeintzuk diren haien benetako asmoak. Hedabideek kazetariak infiltratzen dituzte, turista gisa, gero erreportaje sentsazionalistak publikatzeko. Horregatik hartzen ditugu neurriak.

Kazetariei aske ibiltzen uzteak, errealitatea kontrastatzeko ikuspegiak argitara emanaz, ez luke manipulazioa ebidentzian utziko?

Guztiz kontrakoa. Kazetariak, esan dudana bezala, monumentu batean argazkia ateratzen dute eta gero esaten dute kontzentrazio esparru batean egon direla. Kazetari hori ez da Piongiang hiriburutik atera, baina Nampo, Wonsan eta Haeju eskualdeez idazten du, CIAk esaten duena literalki koptatuz. Orain hori gertatzen bada, zer gertatuko da ateak zeharo zabalduz gero?

Demokrazia nola ulertzen da Korean?

Demokraziak esan nahi du herriak due-

"Korea bere duintasuna eta subiranotasuna babesteko asmoz dago itxita, ez beste herriekin harremanik ez izateko".

la boterea. Beren erregimena demokratizatzen duten herrialde kapitalistetan zeharo kontrakoa da. Korean herriak du produkzio bitartekoaren eta jabearen guztiaren kontrola eta jendarte osoaren onurarako darabil, modu kooperatiboan. Hori oinarritzat hartuta, bost urtero Herri Asanblada Gorenerako 687 delegatuak hautatzen ditu herriak. Sufragio unibertsalaz, 17 urtetik gorako herriar guztiak dute hauteskundeotara aurkeztu edo bozkatzeko aukera.

Liderren uneoroko gurtzak eta 1948. urtetik estatuburu guztiak familia berekoak izatea demokrazia da?

Liderrekiko maitasuna, pasioa eta nonahiko lider gorenaren irudia korearren idiosinkrasiarekin bat dator. Korean familiaren batasunak berebiziko garrantzia du. Familiaren mikrokosmosa gizaratearen makrokosmosera orokortzen da, non gure liderra baiten aita. Jendartearen batasuna ahalbidetzen duen grabitate zentroa. Figura paternalista dela ezin uka. Baina kontuz! Inolaz ere ez da autoritarioa. ■